
Alumna: Marta Maduell Rius

Tutor: Amali Nieto Villodre

Despertar la vida amb música

Presentació

Actualment, es coneixen i estan demostrats científicament els beneficis que pot aportar la música als nadons, als infants i a les seves famílies. Així i tot, encara no s'utilitza gaire per part dels pares ni es coneixen les diferents activitats que es realitzen enfocades a l'etapa prenatal.

La meva passió per la música i el món de l'ensenyament m'ha portat a fer aquest treball, el qual parteix de la hipòtesi inicial de comprovar si la música és una eina útil per millorar el procés de maternitat, i els beneficis que aporta en el desenvolupament del fetus i nadó. A partir d'aquest punt, el treball es fonamenta en un objectiu principal: estudiar si la música millora el benestar d'embarassades i nadons de zero a tres anys a partir de l'ús que en fan actualment les famílies, el punt de vista de les persones que es dediquen a elaborar tallers musicals prenatals i de primera infància i de l'elaboració d'un taller musical per a nadons de zero a tres anys.

Metodologia

Per començar, es decidí el tema a tractar, tot definint-ne una hipòtesi inicial i uns objectius concrets com a punt de partida.

A continuació, es procedí a la recerca d'informació a partir de persones de referència en aquest àmbit, llibres, pàgines web i articles de revistes científiques, i s'inicià la redacció de l'apartat d'introducció al tema.

Tot seguit, es buscaren informadors que poguessin aportar la seva experiència personal. Es triaren dues persones que es dediquen a impartir tallers per a embarassades, nadons i famílies: Dàmaris Gelabert i Laura Nogueras. Per tal de tenir el punt de vista de mares músics i de mares que no tinguessin cap tipus de coneixement musical, es decidí entrevistar Cecília Aymí, cantant d'òpera i professora de cant, i Josepa Rius, llicenciada en filologia hispànica i bibliotecària. S'elaboraren diferents tipus de preguntes, cadascuna amb un objectiu concret, segons la persona a qui s'entrevistava i les dades que podia aportar al treball. Es realitzaren les entrevistes de manera presencial, gravades amb una gravadora de veu, excepte l'entrevista a Dàmaris Gelabert, la qual es va fer a través de correu electrònic per motius d'agenda de la professional. Un cop dutes a terme, es transcriviren i es feu una anàlisi de cadascuna per tal de sintetitzar-ne les aportacions més destacades.

Simultàniament, s'elaboraren enquestes per tal de conèixer el punt de vista de la població quant a la música en aquesta etapa vital, tot definint un objectiu en cada pregunta. Es decidí deixar-les a la consulta d'una ginecòloga i d'una pediatra. Un cop respostes totes les enquestes, s'elaboraren uns gràfics amb els resultats obtinguts tot extraient-ne conclusions.

També s'assistí a un taller de música per a embarassades i a un altre d'enfocat a nadons. A partir d'aquesta experiència a través de l'observació, s'elaborà una proposta de taller per a famílies amb nadons de 0 a 3 anys que es realitzà posteriorment a alumnes i pares de la llar d'infants del col·legi Vedruna Sagrat Cor de Tarragona.

En finalitzar aquest taller, es proporcionà una enquesta per tal de veure quin havia estat el grau de satisfacció i la valoració que en feien les famílies. Posteriorment s'elaboraren gràfics i es van treure conclusions de cadascuna de les preguntes i es feu una valoració objectiva per part de la dinamitzadora per tal de comentar el funcionament de l'activitat i aquells aspectes que es podrien millorar.

A partir de totes aquestes dades, es procedí a la redacció de les conclusions del treball responent a tots els objectius marcats des d'un inici; del resum que en 250 paraules explica la feina elaborada al llarg de deu mesos i mig, i de la metodologia, la qual parla de tot el procés que s'ha seguit en l'elaboració d'aquest treball.

Es buscà un títol propi i s'optà per «Despertar la vida amb música», perquè la paraula *despertar* fa referència tant a l'ús de la música des que el nen és un fetus com al fet que la música desperta els sentits, la capacitat motriu, l'intel·lecte, les emocions...

Finalment, s'estructuraren totes aquestes parts en el treball i s'ordenaren d'una manera lògica tot elaborant un índex. De la mateixa manera, també s'ordenaren els annexos, els

quals consten de totes les acreditacions de les entrevistes realitzades i dels tallers als quals s'ha assistit, les enquestes fetes tant a 100 persones aleatòries com les de les valoracions del taller, les transcripcions de les entrevistes, el diari d'investigació, el vídeo del taller realitzat al col·legi Vedruna Sagrat Cor, els àudios de les cançons utilitzades al taller, les fotografies del taller i els àudios de les gravacions de les entrevistes.

Cos del treball

- El fet que els pares tinguin estudis artístics o no, no influeix amb l'ús que es fa de la música en el dia a dia familiar.
 - Es considera que la música principalment afavoreix l'estat anímic, la relaxació i la creativitat.
 - Pràcticament totes les famílies saben que la música és beneficiosa, tant per als pares i les embarassades (en la relaxació, millora de l'estat anímic, el plaer i el vincle amb el nadó) com per als fetus i nadons (en la seva estimulació, el despertar de l'interès per la música, la relaxació, l'augment del sentiment de vinculació amb els pares i la millora en el seu desenvolupament).
 - La major part dels informadors consideren que la música és una eina útil tant per la preparació del part com per a la generació de benestar, relaxació i comunicació amb el nadó. Se'n destaca principalment la influència en l'àmbit emocional, en la concentració i en l'escolta.
 - Els moments del dia més habituals per posar música als nadons són en despertar-los, en banyar-los i a l'hora d'anar a dormir. Els estils de música són molt variats en funció de la família.
 - Un percentatge molt reduït de població ha assistit a tallers musicals per a embarassades o famílies. La gent en coneix l'existència gràcies a alguns professionals, a persones conegudes i, en menor quantitat, a la premsa escrita. Es constata que una àmplia majoria de la població en desconeix l'existència.
 - Els tallers musicals es fan per facilitar un moment de vincle familiar i benestar amb el nadó des de l'inici de la vida juntament amb els coneixements que els pugui aportar quant a base rítmica, auditiva i psicomotriu.
 - Els tallers s'estructuren de la següent manera: a l'inici, es canten cançons de presentació i salutació; a continuació, s'utilitzen cançons per treballar diferents àmbits (aspectes cognitius, motrius, parla, llenguatge, concentració, etc.); també se'ls ensenya els diferents instruments; és habitual fer-los escoltar alguna cançó, i, per acabar, cantar una cançó de comiat. Per tal de mantenir l'atenció dels assistents, s'utilitza el moviment corporal, els jocs de falda i material molt divers.
 - Els professionals que es dediquen a impartir tallers musicals consideren que seria important aplicar-los en l'àmbit clínic, especialment en l'etapa prenatal i en les primeres setmanes de vida.
-

- Hi ha centres sanitaris en els quals ja s'estan començant a introduir teràpies musicals amb fetus i nadons.

- El taller que s'ha realitzat es considera que ha funcionat correctament i que la rebuda ha estat bona tant per part dels pares com dels nadons.

- En els tallers musicals per a embarassades, nadons i famílies, hi ha persones que són capaces de notar un vincle diferent del que estan acostumades a tenir amb el seu fill. La majoria ho consideren una eina vàlida i per això decideixen utilitzar alguns d'aquests exercicis en el seu dia a dia o, fins i tot, repetir aquest tipus d'experiència.

Conclusions

D'acord amb la hipòtesi inicial i objectiu principal del treball, es conclou de forma categòrica que l'ús de la música com a teràpia és vàlida i que aporta benestar en el procés de maternitat, tant per als progenitors com per al fetus o nadó, i pot aportar beneficis en el desenvolupament emocional, intel·lectual, físic i motriu així com establir forts vincles familiars. També ajuda els nens a adquirir consciència de si mateixos, de l'entorn i dels altres i a desenvolupar la seva imaginació i creativitat. La música pot aportar beneficis que enriqueixin els nadons de per vida i els ajudin a créixer feliços.

Bibliografia o webgrafia

Llibres consultats:

AKOSACHKY, Judit. ALSINA, Pep. DÍAZ, Maravillas. GIRÁLDEZ, Andrea. *La música en la escuela infantil (0-6)*. Biblioteca de Infantil. Didáctica de la educación musical, número 23. 1a edició. Barcelona: Editorial Graó, 2008. — BENENZON, Rolando. *Musicoterapia. De la teoría a la práctica*. Psicología, psiquiatría y psicoterapia, 249. 1a edició ampliada. Barcelona: Espasa Libros, Paidós, abril 2011. — FABIÁN FEDERICO, Gabriel. *El embarazo musical. Estimulación, comunicación y vínculo prenatal a través de la música*. Obras para futuros padres. 1a edició. Buenos Aires: Editorial Kier, 2007. CROWHURST, María de León (col·laboració) — FRIDMAN, Ruth. *La música para el niño por nacer. Los comienzos de la conducta musical*. Música, arte y proceso. 1a edició. Salamanca: Amarú Ediciones, 1997. — LINDEMANN, Ortrud. ORTEMBERG, Adriana. *Embarazo y parto natural. Guía para disfrutar naturalmente de la maternidad*. 2a edició. Barcelona: Editorial Océano, gener 2005. — ORIGLIO, Fabrizio. *Los bebés y la música. La enseñanza musical con niños de 0 a 2 años*. 1a edició. Buenos Aires: Ediciones Novedades Educativas, desembre 1999. — PÉREZ, Marisa. PUJOL, Eli. *Jugant amb la música. Bebès. Currículum per a l'educació musical primerenca segons la Music Learning Theory d'Edwin Gordon*. 1a edició en català. Madrid: IGEME (Instituto Gordon de Educación Musical España), novembre 2015. PUJOL, Alba (col·laboradora). — TAFURI, Johannella. *¿Se nace musical? Cómo promover las aptitudes musicales de*

los niños. Biblioteca de la Eufonía, Serie Didáctica de la educación musical. 1a edició. Barcelona: Editorial Graó, octubre 2006. DÍAZ, Maravillas (adaptació de les cançons). — TRALLERO, Conxa. OLLER, Jordi. *Cuidados musicales para cuidadores. Musicoterapia autorrealizadora para el estrés asistencial*. 1a edició. Bilbao: Editorial Desclee de Brouwer, 2008. — VERNY, Thomas. KELLY, John. *La vida secreta del niño antes de nacer*. 1a edició. Barcelona: Edicions Urano, 1988. GONZÁLEZ, Horacio (traducció)

Articles de revistes consultats:

CORTÉS CAMPOS, Marta. “Efectos de la musicoterapia durante el embarazo y el parto”, dins *Metas Enferm*. Vol. 18 núm. 8. Octubre 2015, pàg. 56-61. — PARLAKIAN, Rebecca. LERNER, Claire. “Beyond twinkle, twinkle. Using music with infants and toddlers”, dins *Young Children*. Vol. 65 núm. 1. Març 2010, pàg. 14-19. — VIDAL, Ana María. “Música y sonidos para el futuro bebé. El método Tomatis en el embarazo”, dins *CuerpoMente*. Núm. 41. Setembre 1995, pàg. 28-32.

Pàgines web consultades:

ASSOCIACIÓ INTERNACIONAL D'EDUCACIÓ MUSICAL WILLEMS (Setembre de 2017). Federació Internacional Willems [en línia]: *Moviment d'educació musical*. [Consultat: 21 d'octubre del 2017]. Disponible a internet: <<http://www.fi-willems.org>> — INSTITUT JAQUES-DALCROZE (2017). Institut Jaques-Dalcroze [en línia]: *Ritme-música-moviment*. [Consultat: 21 d'octubre del 2017]. Disponible a internet: <<http://www.dalcroze.ch/>> — INSTITUTO GORDON DE LA EDUCACIÓN MUSICAL EN ESPAÑA (2016). IGEME [en línia] Fisac, N. [Consultat: 21 d'octubre del 2017]. Disponible a internet: <<https://igeme.es/>>
